

ОСОБЛИВОСТІ СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ ЯК НОВОЇ МОДЕЛІ НАВЧАННЯ

Наразі досить актуальним є навчання за принципом студентоцентризму, згідно якого саме студент впливає на зміст, методи, матеріали і темпи навчання. Основними характеристиками такого навчання є: залежність від активного, а не пасивного навчання; досконале вивчення і розуміння сутності дисциплін; збільшення відповідальності і підзвітності з боку студента; самостійність і незалежність студента; взаємозалежність і взаємоповага між викладачем і студентом; рефлексивний підхід до викладання і навчання як з боку викладача, так і з боку студента.

За такої моделі навчання як студентоцентризм обов'язково потрібно використовувати інноваційні методи навчання, які будуть спонукати студентів критично мислити і ставати незалежними, самостійними особами протягом усього життя. До інноваційних методів навчання відносять такі: навчання в командах, розгляд проблемних питань, рольові ігри, раунди переговорів, групові презентації, навчання по скайпу або за допомогою різних аудіовізуальних засобів тощо. Необхідно зазначити, що заклик до активного навчання, перш за все, передбачає можливість відображати, оцінювати, синтезувати і обговорювати детальніше інформацію, яка представлена на лекціях. Наступною особливістю студентоцентризму є використання результатів навчання (знання, навички та досягнення студентів), які повинні сприяти підвищенню працевлаштування студентів і допомагати роботодавцям зрозуміти ступінь готовності потенційних співробітників до роботи.

Поряд з цим також потрібно, щоб програми і навчальні плани були гнучкішими, до розробки яких потрібно залучати студентів, що закликатиме їх брати на себе відповідальність за власне навчання та дозволить їм побудувати свій шлях навчання, враховуючи свої потреби (наприклад, дистанційне навчання).

Таким чином, студентоцентризм є найкращою моделлю навчання, в першу чергу, для студентів, яка має лише переваги (підвищення мотивації до навчання; незалежність і самостійність студентів; гнучкість навчання тощо). Однак викладачі також можуть отримати вигоду від навчання за принципом студентоцентризму, оскільки за такої моделі навчання стає цікавіша роль викладача (більша відповідальність у студента в навчанні, а викладач лише допомагає навчатися); відбувається постійне самовдосконалення; збільшується мотивація і участь студентів, що робить роботу викладача цікавішим; підвищується якість освіти та статус викладача тощо.

Отже, можна побачити, що навчання за принципом студентоцентризму вимагає великих змін і зусиль як від викладача, так і від студента. Однак саме за такої моделі навчання можливі позитивні зміни, які забезпечать якість вищої освіти та стимулюватимуть студентів навчатися. Тому викладачі повинні сприймати студентів як активних партнерів, які зацікавлені в навчанні у вищих навчальних закладах. Студенти повинні мати контроль над своїм навчанням, можливість брати участь у розробці курсів, програм і системи їх оцінювання. Дійсно, найкращий спосіб гарантувати, що навчання буде сфокусоване більше на студентів – залучати самих студентів до формування їх навчання. Важливо, щоб студенти і викладачі співпрацювали у вирішенні спільних проблем, які виникають у процесі навчання. У вищих навчальних закладах така співпраця матиме лише позитивний ефект, тому що саме таке партнерство є центральним елементом філософії студентоцентризму, за якого навчання відбувається в конструктивній взаємодії між викладачами та студентами.

Література

1. Student-Centred Learning-Toolkit for students, staff and higher education institutions. Brussels, October 2010.

*Олійник Н.Ю., к.політ.н.,
доцент кафедри соціальної роботи
та суспільних дисциплін Львівського інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»*

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Реформування та інтеграція вищої освіти України у європейський освітній простір підвищує значущість освітніх програм з кожної навчальної дисципліни і за освітнім напрямом загалом.